

صبح جمعه

۱۴۰۲/۱۰/۱۵

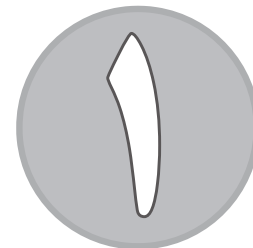
دفترچه شماره (۱)

آزمون ۱۵ دی ماه ۱۴۰۲

(آزمون هدیه)

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰
ریاضی و آمار	۱	۲	۳	۴	۶
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۵۰	مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳)	۲۰	۲۱	۴۰	۳۰
۳	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰

توشه ای برای موفقیت

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، حمیدرضا سجودی، علی شهرایی، نسترن صدی، علیرضا عبدی	ریاضی و آمار
محسن اصغری، سیدجمال طباطبایی نژاد، محسن فدایی، کاظم کاظمی، حمید محدثی، یاسین مهدیان	علوم و فنون ادبی
آزیتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی	جامعه‌شناسی
نوید امساک، محمد داورپناهی، کاظم غلامی، سیدمحمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی زاده، علی محسن‌زاده	عربی زبان قرآن
میلاد باغ‌شینی، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ
فاطمه سخایی، محمدعلی خطیبی، امیرحسین کاروین، محمدابراهیم مازنی، حمیدرضا محمودی‌ها	جغرافیا
محمدحسین غلامی، سؤالاتی از کتاب آبی پیمانهای با تغییر	فلسفه

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد حمیدی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	مهتاب شیرازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	آرش مرتضایی‌فر	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	آیدین مصطفی‌زاده	آیدین مصطفی‌زاده	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	امیرحسین کاروین	امیرحسین کاروین	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
جغرافیا	امیرحسین کاروین	امیرحسین کاروین	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
فلسفه	محمدحسین غلامی	محمدحسین غلامی	امیرحسین کاروین	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیرحسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

آمار و احتمال
الگوهای خطی
(مدل سازی و دنباله)
صفحه‌های ۱ تا ۶۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- می‌خواهیم از بین ۱۰ دانش‌آموز کلاس، یک نفر نماینده آموزشی و یک نفر دیگر نماینده ورزشی انتخاب کنیم. به چند حالت می‌توان این کار را انجام داد؟

- ۱۸۰ (۱)   ۹۰ (۲)   ۱۹ (۳)   ۲۰ (۴)

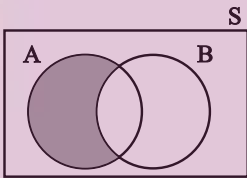
۲- درون جعبه‌ای ۵۰ تاسیب قرار دارد که ۴۵ تای آنها سالم است. اگر سیبی به تصادف از جعبه برداریم، احتمال آن که سیب ناسالم باشد، چه قدر است؟

- $\frac{1}{9}$ (۱) $\frac{1}{10}$ (۲) $\frac{1}{9}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴)

۳- ۹ گردشگر به چند طریق می‌توانند در ۳ چادر ۲، ۴ و ۳ نفره استراحت کنند؟

- ۲۴ (۱)   ۸۱ (۲)   ۲۸۸ (۳)   ۱۲۶۰ (۴)

۴- کدام گزینه با توجه به قسمت هاشورخورده در شکل زیر درست است؟

(۱) $\{x \in S \mid x \in A \vee x \in B\}$ (۲) $\{x \in S \mid x \in A \wedge x \in B\}$

(۳) $\{x \in S \mid x \in A \vee x \notin B\}$ (۴) $\{x \in S \mid x \in A \wedge x \notin B\}$

۵- اگر در استفاده از شاخص‌ها و نمودارها اشتباه کرده باشیم، در کدام گام دچار اشتباه شده‌ایم و در چه گام‌هایی اثر دارد؟

(۱) گام دوم و در گام‌های سوم و چهارم و پنجم نیز اشتباه صورت می‌پذیرد.

(۲) گام سوم و در گام‌های چهارم و پنجم اثر دارد.

(۳) گام چهارم که در گام اول و دوم و سوم اثر دارد.

(۴) گام چهارم که در گام پنجم اثر دارد.

۶- کدام گزینه نادرست است؟

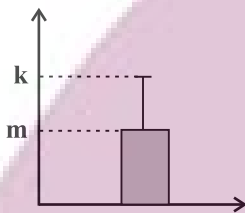
(۱) اگر از الگوی توزیع داده‌ها و وجود داده‌های دورافتاده اطلاعی نداشته باشیم، مطمئن‌ترین نمودار برای نمایش اطلاعات متغیرهای کمی، نمودار جعبه‌ای است.

(۲) برای توصیف داده‌های ۴, ۶, ۳, ۵, ۷, ۳, ۱, ۵ میانه و دامنه میان چارکی، معیارهای گرایش به مرکز و پراکندگی مناسبی هستند.

(۳) در بیان مسئله، مسئله‌ای را که در دنیای واقعی وجود دارد، به صورت یک مسئله شفاف و دقیق آماری مطرح می‌کنیم.

(۴) برای توصیف داده‌های اسمی، گزارش درصد، لزومی ندارد با گزارش تعداد همراه باشد.

۷- در یک سری از داده‌ها با اندازه جامعه ۱۰۰، مجموع داده‌ها ۵۰۰ و واریانس ۴ نمودار زیر رسم شده است. مقدار $m + k$ کدام است؟

(۱) ۱۴

(۲) ۵

(۳) ۷

(۴) ۱۲

۸- اگر $a_n = \begin{cases} 3n+1 & , n \text{ مضرب } 3 \text{ باشد} \\ n & \\ n^2 & , n \text{ مضرب } 3 \text{ نباشد} \end{cases}$ باشد، مقدار $a_3 + a_5 - a_2$ کدام است؟

(۴) $\frac{73}{3}$

(۳) $\frac{47}{3}$

(۲) ۳۰

(۱) $\frac{117}{3}$

۹- اگر $a_n = \frac{(-2)^{n+1}}{n+3}$ و $b_n = \frac{2n+1}{n}$ باشند، حاصل $a_3 + 2b_4$ کدام است؟

(۴) $\frac{27}{2}$

(۳) $\frac{33}{2}$

(۲) $\frac{45}{3}$

(۱) $\frac{43}{6}$

۱۰- جمله هشتم دنباله فیبوناچی چند برابر جمله ششم دنباله‌ای با الگوی زیر است؟

(۲) ۲

(۱) ۱

(۴) $\frac{3}{2}$

(۳) $\frac{2}{3}$

۱۱- با ارقام عدد ۲۱۴۳۵۸، چند عدد شش رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان ساخت به طوری که رقم‌های زوج و فرد یک در میان قرار گیرند؟

- ۷۲ (۱)   ۲۴ (۲)   ۳۶ (۳)   ۴۸ (۴)

۱۲- اگر در دنباله‌ای با جملات $۱, ۶, ۱۶, ۲۶, \dots$ رابطه $t_{n+1} - t_n = n + 1$ برقرار باشد، مقدار k کدام است؟

- $\frac{1}{2}$ (۱)   ۱ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳)   ۲ (۴)

۱۳- با کیانا، فائزه و ۳ نفر دیگر به چند طریق می‌توانیم صف تشکیل دهیم به طوری که فائزه و کیانا کنار هم نباشند؟

- ۸۴ (۱)   ۷۲ (۲)   ۶۰ (۳)   ۴۸ (۴)

۱۴- با نقاط مشخص شده در شکل زیر چند چهارضلعی مختلف (محدب) می‌توان رسم کرد به طوری که نقاط رأس‌های چهارضلعی باشند؟

- ۱۸ (۱)   ۳۰ (۲)

- ۵۶ (۳)   ۲۸ (۴)

۱۵- مقدار n در تساوی $P(n+1, 2) = \frac{1}{3} \times C(n, 2)$ کدام است؟

- ۳ (۱)   ۴ (۲)   ۵ (۳)   ۶ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۶- احتمال این که دو آذر ماهی در روزهای متفاوتی از این ماه متولد شده باشند، چقدر است؟

(۲) $\frac{1}{30}$

(۱) $\frac{29}{30}$

(۴) $\frac{1}{31}$

(۳) $\frac{29}{31}$

۱۷- در کدام گزینه، دامنه تابع (مدل ریاضی) زیرمجموعه‌ای از اعداد طبیعی است؟

(۲) مساحت مربعی به ضلع x

(۱) سرعت لحظه‌ای یک دوندۀ در دو سرعت

(۴) محیط دایره‌ای به شعاع x

(۳) میانگین دمای هوای تهران در هر روز از ماه مهر

۱۸- در الگوی مثلث خیام، اگر a_n مجموع ارقام سطر n ام باشد، رابطه بازگشتی بین a_n و a_{n+1} به کدام صورت است؟

(۲) $a_{n+1} = a_n^2$

(۱) $a_{n+1} = 2a_n$

(۴) $a_{n+1} = a_n + 2n$

(۳) $a_{n+1} = a_n + n$

۱۹- اگر $a_n = \begin{cases} 2a_n & \text{فرد } n \\ a_n + 3 & \text{زوج } n \end{cases}$ و $a_5 = 6$ باشد، مقدار a_3 کدام است؟

(۲) ۳

(۱) $\frac{3}{4}$

(۴) $\frac{1}{2}$

(۳) $\frac{3}{2}$

۲۰- اگر $7x+6$ و $3(x+1)+2$ و $3x+2$ سه جمله متوالی دنباله فیبوناچی باشند، مقدار جمله $6x$ ام دنباله فیبوناچی کدام است؟

(۲) ۵

(۱) ۸

(۴) ۲۱

(۳) ۱۳

علوم و فنون ادبی (۳):
فصل‌های یکم و دوم
صفحه‌های ۱۰ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۱- انتساب چه تعداد از آثار زیر، به پدیدآورنده آن‌ها درست نیست؟

«شمس‌الدین و قمر (محمدباقر میرزاخسروی) - منشآت (ادیب‌الممالک فراهانی) - تاریخ بیداری ایرانیان (محمدتقی بهار) - نمایشنامه ایده‌آل (میرزاده عشقی) - روزنامه سروش (علامه دهخدا) - خداوندنامه (نشاط اصفهانی) - سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی (جیمز موریه) - مجله بهار (میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی)»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۲- در رابطه با تاریخ ادبیات دوره‌های بازگشت و بیداری، کدام موارد صحیح هستند؟

- الف) سروش اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.
ب) نشاط اصفهانی، قآنی شیرازی و مجمر اصفهانی، از شاعران غزل‌سرای دوره بازگشت ادبی به‌شمار می‌آیند.
ج) شاعران دوره بیداری خود را وقف مردم کردند و به صور خیال، بیش از محتوا توجه داشتند.
د) عبدالرحیم طالبوف، محمدتقی بهار، نسیم شمال، میرزا آقاخان کرمانی و میرزا فتحعلی آخوندزاده از روشن‌فکران دوره بیداری بودند.
ه) پیش از سبک دوره بازگشت، با سبک هندی مواجه هستیم و بعد از دوره بازگشت، با سبک بیداری روبه‌رو می‌شویم.

(۱) ه - د (۲) د - الف (۳) ج - ب (۴) ب - الف

۲۳- گزاره نوشته‌شده در مقابل نام کدام شخصیت ادبی، نادرست است؟

(۱) قائم‌مقام فراهانی: نویسنده دوره بیداری که با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و عبارات کوتاه او نیز گاه موزون و مسجع‌اند و سبک نثر او، به گلستان سعدی نزدیک است.

(۲) ایرج میرزا: در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار نمی‌گیرد و وی، ترجمه‌هایی منظوم از اشعار غربی نیز پدیدآورده است که قطعه قلب مادر نمونه‌ای از آن‌ها است.

(۳) ادیب‌الممالک فراهانی: فعالیت اصلی وی روزنامه‌نگاری بود و سردبیری روزنامه مجلس را به‌عهده داشت. او در قالب قطعه، بیشتر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرده است.

(۴) میرزاده عشقی: شاعر، روزنامه‌نگار و نمایشنامه‌نویس دوره مشروطیت بود که در روزنامه قرن بیستم، به افشاگری اعمال پلید رجال خائن پرداخت و در نهایت، توسط رضاخان ترور شد.

۲۴- همه موارد گزینه ... مربوط به سبک شعر دوره بیداری هستند.

(۱) سادگی و روانی زبان - رواج مسائل اخلاقی - پدیدآوردن نوآوری در عرصه تخیل

(۲) کم‌رونق‌شدن غزل‌سرایی - ورود واژگان فرنگی - کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی

(۳) کم‌توجهی کاربرد جمله‌ها - رونق اصطلاحات موسیقی در شعر - رونق طنز سیاسی-اجتماعی

(۴) رونق مضامین سیاسی و اجتماعی - درنظرداشتن تخیلات شعرای پیشین - ادامه‌یافتن بعضی از قالب‌های شعری گذشته

۲۵- کدام عبارت، تأثیر نثر علامه دهخدا را بر نویسندگان بعد از خود نشان می‌دهد؟

(۱) من که شخصاً سیلی نقد را به حلوی نسیه ترجیح می‌دهم و نمی‌فهمم اگر خدا می‌خواست کام ما را شیرین نماید دیگر این مقدمات دو روزه را برای چه ترتیب داده است.

(۲) ای قهاری که کس را به تو حیل نیست و ای جباری که گردن‌کشان را با تو روی مقاومت نیست.

(۳) تو ایمان داری، اسلام داری، مسلمانی کو؟ مروّت کجا؟ زین هر دو نام ماند چو سیمرغ و کیمیا ... بی‌انصاف بی‌مروّت، من چه جواب بدهم؟

(۴) بدیهی است که تکلیف ما این نیست که بنشینیم و این احکام معروفه دنیا را پس از سه هزار سال بی‌جا باز به آه و ناله تکرار کنیم.

۲۶- کدام بیت به آرایه‌های «تناقض، مراعات نظیر و تضاد» مزین شده است؟

(۱) آفتاب ارچه صورتش پیدااست معنی خویش در نهان به تو داد

(۲) مرغ مرده است دل که صید تو نیست به تو زنده است هر که جان به تو داد

(۳) بخ بخ ای دل که دوست در پیروی این چنین دولت جوان به تو داد

(۴) آن حیاتی که روح زنده بدوست از دو لعل شکرشان به تو داد

۲۷- آرایه‌های ذکرشده در مقابل همه ابیات «کاملاً» درست است؛ به‌جز:

(۱) گفته‌ای نیست گرفتار مرا آزادی نه که هرکس که گرفتار تو شد آزاد است (تضاد، تکرار)

(۲) چشم زاهد به شناسایی سرّ رخ و زلف دیدن روز و شب اعمی (کور) مادرزاد است (تناقض، لف و نشر)

(۳) خیز و از شعله می آتش نمرود افروز خاصه اکنون که گلستان ارم شداد است (تلمیح، جناس)

(۴) سیل کهسار خم از میکده در شهر فتاد وای بر خانه پرهیز که بی‌بنیاد است (مراعات نظیر، تشبیه)

ایران نوشتنی
توشه‌ای برای موفقیت

۲۸- به ترتیب، کدام ابیات به آرایه «تشبیه» و کدام ابیات به آرایه «تلمیح» آراسته شده‌اند؟

الف) یوسف مصر وجودیم از عزیزی‌ها ولیک	هر که با ما خواجگی از سر گذارد، بنده‌ایم
ب) دور گشتن از سبک‌روحان بود بر دل گران	می‌شود سنگین چو عیسی گردد از مریم جدا
ج) نان جو خور، در بهشت جاودان پاینده باش	کز بهشت از خوردن گندم شده است آدم جدا
د) در حریم وصل، اشک شور من شیرین نشد	کعبه نتوانست کردن تلخی از زمزم جدا
ه) طالب لعل توام کان که به ظلمات افتاد	طلب چشمه حیوان نکند، چون نکند؟

۲) الف - ه / ب - ج

۱) الف - ب / ج - د

۴) ج - ه / ب - د

۳) الف - ب / ج - ه

۲۹- آرایه‌های «پارادوکس، استعاره، تلمیح، تضاد و لف و نشر» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) مسکین‌دل، به کوی تو رفت و مقیم شد	دیگر از آن مقام به جایی دگر نرفت
ب) آتش همگی گل است و ریحان	آن را که جز از خدا نترسد
پ) صد جهان معنی به لفظ ما گم است	این نهان‌ها آشکاری بیش نیست
ت) بیاض غمزه روز و سواد طره شب	ز روی و موی نمود آن نگار شیرین لب
ث) ناامیدی تو رو کرد به محراب نیاز	که ز تأثیر دم گرم دعا می‌سوزد

۴) پ - ث - الف - ب - ت

۳) الف - پ - ث - ت - ب

۲) پ - ث - ب - الف - ت

۱) الف - پ - ت - ب - ث

۳۰- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«بر دل پاک تو حاشا نبود خاشاکی
خار و خاشاک جفایت، گل و ریحان من است»

۲) لف و نشر - تضاد - جناس

۱) متناقض‌نما - تشبیه - مراعات نظیر

۴) تشبیه - لف و نشر - جناس

۳) جناس - متناقض‌نما - تضاد

۳۱- نوع نظم هجایی همه مصراع‌ها یکسان است؛ به جز:

۲) خصم آنم که میان من و تیغ سپر است

۱) هر که را کنج اختیار آمد تو دست از وی بدار

۴) کسی نماند که بر درد من ببخشد

۳) خواهیم آزاد کن خواهی قوی‌تر ببند

۳۲- چه تعداد از ابیات زیر، دو دسته‌بندی هجایی دارند؟

الف) جنگ از طرف دوست دل آزار نباشد	ب) خلقی چو من بر روی تو آشفته همچون موی تو
ج) درد دل من ز حد گذشته‌ست	د) جان من! جان من فدای تو باد
ه) به در نمی‌رود از خانگه یکی هشیار	یاری که تحمل نکند یار نباشد
پای آن نهد در کوی تو کاول دل از سر برکند	جانم ز فراق بی‌قرار است
هیچست از دوستان نیاید یاد	که پیش شحنه بگوید که صوفیان مست‌اند

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۳- در کدام بیت، حذف و عدم حذف همزه در وزن شعر تأثیری ندارد؟

(۱) آینه‌ات دانی چرا غم‌آز نیست؟	زان‌که زنگار از رُخش ممتاز نیست
(۲) هر نسیمی که به من بوی خراسان آرد	چون دم عیسی در کالبدم جان آرد
(۳) هزار نقش برآرد زمانه و نبود	یکی چنان که در آئینه تصوّر ماست
(۴) دگرباره خیاط باد صبا	بر اندام گل دوخت رنگین‌قبا

۳۴- در کدام بیت، اختیارات شاعری «بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه پایان کلمه» و «بلند تلفظ کردن کسره اضافه» دیده می‌شود؟

(۱) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی	دوست ما را و همه نعمت فردوس شما را
(۲) وقت طرب خوش یافتم آن دلبر طناز را	ساقی بیار آن جام می، مطرب بزن آن ساز را
(۳) دال است خم زلفت قدت الف و لب میم	یعنی که تویی دام و خال لب تو دانه
(۴) ای نور هر دو دیده بی تو چگونه بینم	وی گردنم ببسته از تو کجا گریزم

۳۵- تعداد اختیارات شاعری زبانی در همه ابیات درست است؛ به جز:

(۱) همه عمر در فراق بگذشت و سهل باشد	اگر احتمال دارد به قیامت اتصالی (۲)
(۲) تو هم این مگوی سعدی که نظر گناه باشد	گنه است برگرفتن نظر از چنین جمالی (۳)
(۳) چه خوش است در فراقی همه عمر صبر کردن	به امید آن که روزی به کف اوفتد وصالی (۳)
(۴) که نه امشب آن سماع است که دف خلاص یابد	به تپانچه‌ای و بربط برهد به گوشمالی (۲)

۳۶- در مصراع اول کدام بیت، علاوه بر «حذف همزه»، از هر دو نوع تغییر کمیت مصوت نیز استفاده شده است؟

- (۱) طی شد ایام جوانی از بناگوش سفید
- (۲) سایه‌اش خونی چندین کمر کوه‌کن است
- (۳) صوفی شهر بین که چون لقمه شبهه می‌خورد
- (۴) فریاد که بیداد ز حد بردی و از تو

- شب شود کوتاه چون صبح از دو جانب سر زند
- کوه دردی که دل از عشق تو تنها برداشت
- پاردمش دراز باد آن حیوان خوش‌علف
- فریادم از آن است که فریادرسی نیست

۳۷- همه ابیات با عبارت زیر قرابت مفهومی دارند؛ به جز:

«از شدت جهل، جهال ما مثل بوزینه فوراً به هرجا رفتند و هرکس را دیدند، مقلد او می‌شوند و لباس و زبان و رسوم و عادت خودشان را فراموش می‌کنند.»

- (۱) از پی تقلید و معقولات نقل
- (۲) زان که تقلید آفت هر نیکویی است
- (۳) گیرم که مارچوبه کند تن به شکل مار
- (۴) خبر رشک تو می‌آرد اشک تر من

- پا نهاده بر سر این پیر عقل
- که بود تقلید اگر کوه قوی است
- کو زهر بهر دشمن و کو مهره بهر دوست
- نه به تقلید بل از دیده دهد پیغام

۳۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) چه منعم می‌کنی، زاهد، از این روی و بدین دیدن
- (۲) مکن زنه‌ار از خلوت‌نشینی منع زاهد را
- (۳) ناصح این روی ببین منع من از یار مکن
- (۴) منعم مکن از دیدن قدا و رخ و چشمش

- توان گفتن مسلمان را که روی از قبله برگردان
- چه سازد صورت دیوار اگر در خانه ننشیند؟
- ور دل از کف ندهی، عیب خود اظهار مکن
- من انیس به سرو و گل و بادام گرفتم

۳۹- بیت زیر با کدام بیت ارتباط تصویری دارد؟

- (۱) مرغ تیز‌آهنگ لختی پر فشانند
- (۲) گل چون رخ لیلی از عماری
- (۳) تو تا ز شرم فکندی به چهره زلف سیاه
- (۴) چو تاج خور روشن آمد پدید

- محبوبه نیلگون عماری»
- تا عمود زرفشان بنمود صبح
  - بیرون زده سر ز تاج‌داری
  - فغان ز خلق برآمد که آفتاب گرفت
  - سپیده ز خم کمان بردمید

۴۰- بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

- (۱) تا مگر به دست آرم دامن وصالش را
- (۲) ز بند بندگی خواجه کی شوی آزاد
- (۳) به پیش اهل جهان محترم بود آن کس
- (۴) دامن محبت را گر کنی ز خون رنگین

- «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی»
- می‌دوم به پای سر در قفای آزادی
  - چو فرخی نشوی گر غلام آزادی
  - که داشت از دل و جان احترام آزادی
  - می‌توان تو را گفتن پیشوای آزادی

درس‌های اول تا پنجم
صفحه‌های ۲ تا ۵۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۴۱- هر عبارت، به ترتیب با کدام قسمت جدول در ارتباط است؟

- دانش عمومی

- فراهم شدن زمینه پیدایش و رشد دانش علمی

- همه دانش‌ها، دانش حاصل از زندگی هستند.

- دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش حاصل از زندگی از دست می‌رود.

تعارض در ذخیره دانشی	ب	دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت‌اند.	ج
د	طرح مسئله خاص در یک جامعه	الف	یادگیری آن از بدو تولد آغاز می‌شود و تا پایان عمر، ادامه می‌یابد.

(۲) ج - ب - الف - د

(۱) ب - ج - الف - د

(۴) ج - ب - د - الف

(۳) ج - الف - د - ب

۴۲- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره آن می‌افزاید.

- هر آن‌چه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای و دانشگاهی می‌آموزند و راهنمای زندگی آن‌هاست.

- بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و کمتر درباره آن می‌اندیشیم.

- فقط علم تجربی را علم محسوب می‌کند و علوم عقلانی و وحیانی را علم نمی‌داند.

(۱) دانش عمومی - دانش علمی - دانش حاصل از زندگی - جهان مدرن

(۲) دانش علمی - ذخیره دانشی - دانش عمومی - جهان متجدد

(۳) دانش عمومی - دانش علمی - دانش حاصل از زندگی - جهان غرب

(۴) دانش علمی - ذخیره آگاهی - دانش علمی - جهان سکولار

۴۳- نتیجه هر یک از موارد زیر، به ترتیب، کدام است؟

«شناخت طبیعت و قوانین آن توسط علوم طبیعی»، «شناخت قواعد زندگی در اجتماعات» و «داوری علوم اجتماعی درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها»

- ۱) کمک به فهم متقابل انسان‌ها از یکدیگر - برخورداری از فرصت‌های زندگی در اجتماعات - افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها
- ۲) کمک به استفاده از فرصت‌های اجتماعی - در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات - فراهم شدن ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها

۳) کمک به استفاده از طبیعت - برخورداری از فرصت‌های زندگی در اجتماعات - کمک به فهم متقابل انسان‌ها از یکدیگر

۴) کمک به استفاده از طبیعت - برخورداری از فرصت‌های زندگی در اجتماعات - فراهم شدن فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان

۴۴- هر یک از عبارات زیر، با کدام مفهوم ارتباط دارد؟

- از فعالیت‌های غیرارادی انسان بحث نمی‌کند.

- ساختار اجتماعی را مطالعه می‌کند.

- اشتراک موضوع روان‌شناسی اجتماعی و مدیریت

- شناخت آن بدون فهم هدف و معنای آن ممکن نیست.

۱) علوم انسانی - جامعه‌شناسی کلان - پدیده‌های طبیعی - علوم اجتماعی

۲) علوم اجتماعی - جامعه‌شناسی خرد - پدیده‌های اجتماعی - علوم انسانی

۳) علوم انسانی - جامعه‌شناسی کلان - پدیده‌های اجتماعی - کنش انسانی

۴) علوم ابزاری - جامعه‌شناسی کلان - پدیده‌های طبیعی - کنش اجتماعی

۴۵- هر عبارت، به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟

- شناسایی جامعه و پدیده‌های اجتماعی صرفاً با دانش‌های ابزاری

- برجسته‌سازی شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان

- سامان‌دهی ارتباط انسان‌ها با یکدیگر و فراهم آوردن امکان مشارکت انسان‌ها در زندگی اجتماعی

۱) تصور جامعه همچون طبیعت - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - کارکرد نظام اجتماعی

۲) استقلال نظم اجتماعی از آگاهی و اراده انسان - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - کارکرد ساختار اجتماعی

۳) تصور جامعه همچون واقعیتی بیرونی - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - فایده قواعد اجتماعی

۴) یکسان‌نگاری طبیعت و جامعه - سلطه انسان بر جامعه - فایده قواعد اجتماعی

۴۶- هر عبارت به ترتیب، با کدام گزینه در ارتباط است؟

- تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی

- هدف جامعه‌شناسی تبیینی

- تلاش جامعه‌شناسی برای نزدیکی به علوم طبیعی

(۱) یکسان دانستن طبیعت و جامعه - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های طبیعی - فیزیک اجتماعی

(۲) یکسان دانستن طبیعت و جامعه - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - فیزیک اجتماعی

(۳) یکسان دانستن انسان و جامعه - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - علم تفهیمی

(۴) یکسان دانستن انسان و جامعه - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های طبیعی - علم تفهیمی

۴۷- در ارتباط با اعتیاد جوانان و نوجوانان به استفاده از اینترنت، هر یک از رویکردهای جامعه‌شناسی تبیینی و تفسیری، به ترتیب چگونه عمل می‌کنند؟

(۱) بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای معنادار جوانان، محدود می‌شود. - عامل اصلی گرایش کاربران به اینترنت و بازی‌های

رایانه‌ای، معنای استفاده از این ابزارها است.

(۲) رویکرد تبیینی با روش تجربی به مطالعه رفتارهای قابل مشاهده نوجوانان می‌پردازد. - تلاش برای فهم معنای کنش کاربران بازی‌های رایانه‌ای، به

معنای تأیید آن‌ها به عنوان افراد آگاه است.

(۳) میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. -

بیشتر جوانان و نوجوانان استفاده هرچه بیشتر از این‌ها را به روز بودن، آزادی و توانایی معنا می‌کنند.

(۴) برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان باید به مسائل آن‌ها از منظر خودشان نگاه کرد. - عواملی مانند گرایش افراطی به بازی‌های رایانه‌ای را می‌توان

با توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده نشان داد.

۴۸- هریک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام موضوع مرتبط است؟

«سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان و نیازهای واقعی او دارد.» «قابل فهم نبودن ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضدارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی» و «محدود شدن مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده»

(۱) قفس آهنین - سقوط ارزش‌ها - نادیده گرفتن معنای کنش

(۲) معنزدایی - استفاده صرف از روش‌های تجربی - نادیده گرفتن معنای کنش

(۳) قفس آهنین - تاکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی - استفاده از روش تجربی

(۴) رکود اراده‌ها - استفاده از روش تجربی - استفاده از روش تجربی

۴۹- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

- علت نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی چیست؟

- اشتراک مطالعه موردی و قوم‌نگاری در چیست؟

- روش مستقل و ویژه علوم انسانی و علوم اجتماعی در قرن بیستم چیست؟

- در دیدگاه ماکس وبر در چه شرایطی جامعه‌شناس با نام علم، کار غیرعلمی می‌کند؟

(۱) دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره پدیده‌های اجتماعی - روش‌های کیفی - تفسیر - داوری آرمان‌ها و ارزش‌ها

(۲) ناتوانی در فهم درست معنای پدیده‌های اجتماعی - روش‌های کمی - تفهم - توصیف آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی

(۳) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - روش‌های کیفی - تفهم - نقد عقاید و ارزش‌ها

(۴) دشواری فهم پدیده‌های اجتماعی - نگاه از درون - تفسیر - توصیف آرمان‌ها و ارزش‌ها

۵۰- به ترتیب، کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

الف	پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف
وجود نظریات متفاوت درباره موضوعات اجتماعی در بین جامعه‌شناسان	ب
پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معنای آن‌ها	ج

(۱) خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تفسیر کنش‌ها - دشواری فهم پدیده‌های اجتماعی - نادیده گرفتن معنای کنش

(۲) خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معنای - پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی - تنوع و تکثر معنای

(۳) پیدایش معنای گوناگون در جهان اجتماعی - پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی - تنوع و تکثر معنای

(۴) پیدایش معنای گوناگون در جهان اجتماعی - دشواری فهم پدیده‌های اجتماعی - نادیده گرفتن معنای کنش

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای تهرین کتید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

آزمون ۱۵ دی ماه ۱۴۰۲

(آزمون هدیه)

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ	۷	۶	۴	۲	۱	
جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۵۰	مدت پاسخ گویی: ۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳)	۲۰	۵۱	۷۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۱۰	۷۱	۸۰	۸
۳	اجباری	جغرافیای (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۷
۴	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، حمیدرضا سجودی، علی شهرایی، نسترن صدی، علیرضا عبدی	ریاضی و آمار
محسن اصغری، سیدجمال طباطبایی نژاد، محسن فدایی، کاظم کاظمی، حمید محدثی، یاسین مهدیان	علوم و فنون ادبی
آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی	جامعه‌شناسی
نوید امساک، محمد داورپناهی، کاظم غلامی، سیدمحمدعلی مرتضوی، آیدین مصطفی زاده، علی محسن‌زاده	عربی زبان قرآن
میلاد باغ‌شینی، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ
فاطمه سخایی، محمدعلی خطیبی، امیرحسین کاروین، محمدابراهیم مازنی، حمیدرضا محمودی‌ها	جغرافیا
محمدحسین غلامی، سؤالاتی از کتاب آبی پیمانهای با تغییر	فلسفه

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد حمیدی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	مهتاب شیرازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	آرش مرتضایی‌فر	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	آیدین مصطفی‌زاده	آیدین مصطفی‌زاده	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	امیرحسین کاروین	امیرحسین کاروین	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
جغرافیا	امیرحسین کاروین	امیرحسین کاروین	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
فلسفه	محمدحسین غلامی	محمدحسین غلامی	امیرحسین کاروین	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیرحسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی زبان قرآن (۳)

باسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي

(ع)

الوجه النافع و الوجه المضر

درس‌های ۱ و ۲

صفحه‌های ۱ تا ۲۶

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۵۱ - ۵۸)

۵۱- ﴿... إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾:

(۱) به راستی خداوند بخششی برای مردم دارد ولی بیشترشان ناشکری می‌کنند!

(۲) قطعاً خداوند دارای فضلی بر مردم است ولی بیشتر مردم شکرگزاری نمی‌کنند!

(۳) همانا خدا بخششی برای مردم دارد ولی بسیاری از مردم سپاسگزاری نمی‌کنند!

(۴) به درستی که خداوند مردم را با بخشش می‌آمزد اما بیشتر مردم شاکر او نیستند!

۵۲- «هُؤُلَاءِ رِجَالٌ قَدْ نَسُوا اللَّهَ فَمَا يُتَّبَعُونَ أُوَامِرُهُ، لَعَلَّهُمْ يَغَيِّرُونَ طَرِيقَهُ حَيَاتِهِمْ وَ يَعُودُونَ إِلَى اللَّهِ!»:

(۱) این مردان خدا را فراموش کرده‌اند پس دستوراتش را پیروی نمی‌کنند، امید است آنان شیوه زندگی خود را تغییر دهند و به

سوی الله بازگردند!

(۲) اینان مردانی هستند که خدا فراموششان شده است و دستورات او را پیروی نمی‌کنند، امید است روش زندگیشان تغییر کند

و به سوی خدا بازگردند!

(۳) این مردان خداوند را از خاطر بردند پس از اوامرش پیروی نمی‌کنند، کاش آنان شیوه زندگی خود را تغییر می‌دادند و به

سوی خدا بازمی‌گشتند!

(۴) اینان مردانی هستند که الله را فراموش کرده‌اند پس از دستوراتش پیروی نمی‌کنند، امید است روش زندگی خود را تغییر

داده و به سوی خدا بازگردند!

ایران تقویت
تروشه ای برای موفقیت

۵۳- «الاختراعات التي تُسهّل حياة البشر و تُطوّرها قد تُستخدَم في مجال انهدام الحياة و ازدياد القتل و ما هو غير صالح للبشر!»:

- (۱) اختراعاتی که باعث ساده شدن زندگی بشر و دگرگونی آن می‌شوند گاهی در مسیر ویرانی زندگی و افزایش کشتار و آنچه برای بشر شایسته نیست به کار می‌روند!
- (۲) اختراعاتی هستند که زندگی بشر را ساده‌تر می‌کنند و آن را بهبود می‌بخشند اما در زمینه ویران کردن زندگی، افزودن کشتار و چیزهایی که برای بشر سزاوار نیست به کار گرفته می‌شوند!
- (۳) اختراعاتی که گاهی زندگی بشر را تسهیل می‌کنند و آن را بهبود می‌بخشند در زمینه از بین بردن زندگی و زیاد شدن کشتار و آنچه شایسته بشر نبوده است، به کار گرفته شده‌اند!
- (۴) اختراعاتی که زندگی بشر را ساده کرده و آن را بهبود می‌بخشند گاهی در زمینه انهدام زندگی و افزایش کشتار و آنچه شایسته بشر نیست، به کار گرفته می‌شوند!

۵۴- «كُنْتُ أَعْلَمُ أَنَّ جَائِزَةَ نُوبَلٍ تُعْطَى كُلَّ مَنْ إِنْتَفَعَتْ مِنْهُ الْبَشَرِيَّةُ وَ أَنَا فِي الْخَامِسِ عَشَرَ مِنْ عُمْرِي!»:

- (۱) من در وقت پانزده سالگی خود دانسته بودم که جایزه نوبل به همه کسانی داده می‌شود که بشریت از آن‌ها بهره می‌برند!
  - (۲) در حالی که من پانزده سال داشتم می‌دانستم که جایزه نوبل را به هر کسی می‌دهند که به بشریت نفع رسانده باشد!
  - (۳) پانزده سالگی من در حالی بود که می‌دانستم جایزه نوبل به کسی داده می‌شود که بشریت از او سود برده باشد!
  - (۴) در حالی که پانزده ساله بودم می‌دانستم که جایزه نوبل به هر کسی که بشریت از او نفع برده است داده می‌شود!
- ۵۵- «الَّذِينَ يَعْرِفُونَ أَنَّ دَاعِيَهُمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ دَوَاعِيَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ وَ أَيْضاً قِيَمَتُهُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِأَعْمَالِهِمْ الْحَسَنَةِ قَلِيلُونَ جِدًّا!»:

- (۱) کسانی هستند که می‌دانند بیماریشان از درون خودشان و داروی آن‌ها هم از همان جاست و نیز ارزش آنان میان مردم به کار نیکی است که انجام می‌دهند و این‌ها بسیار کم‌اند!
- (۲) آنان که بدانند که دردشان در خودشان و دارویشان از خودشان است و علاوه بر آن، جایگاه آنان در جامعه به کارهای خوبشان است، تعدادشان بسیار اندک است!
- (۳) کسانی که می‌دانند دردشان از خودشان و دارویشان در خودشان است و نیز این‌که ارزششان در میان مردم به کارهای نیکشان است، خیلی اندک‌اند!
- (۴) اشخاصی که دردها را از خود و داروها را هم از خود بدانند و همچنین بدانند که ارزش آنان به کارهای نیکوست، در میان مردم اندک‌اند!

۵۶- عین الصحیح:

- (۱) يخاف العالم أن يُذكر عند النَّاسِ بالسَّوءِ بعد موته! : دانشمند می ترسد که پس از مرگش مردم با بدی او را یاد کنند!
- (۲) يخرج العَمال بعد العمل تعيين من المصانع و الشركات! : کارگران پس از کار با خستگی از کارگاه‌ها و شرکت‌ها خارج می‌شوند!

- (۳) لم يكن المدير مبتسماً أمام المعلمين في ساحة المدرسة! : مدیر در حیاط مدرسه مقابل معلمان با حالت لبخند نبود!
- (۴) كنت أقرأ كتب الجامعة بدقّة و والدي يُشاهد التَّفاز! : در حالی که کتاب‌های دانشگاه را با دقت می‌خواندم، پدرم تلویزیون نگاه می‌کرد!

۵۷- عین الخطأ:

- (۱) إنّما العالم من دعاه علمه إلى الورع! : دانشمند تنها کسی است که علمش او را به پرهیزگاری فراخواند!
- (۲) ليس منّا من يظنّ أنّ قيمة المرء بالنَّسب! : از ما نیست کسی که گمان می‌کند ارزش انسان به دودمان است!
- (۳) مات الأب ولكنّ هذه الحادثة لم تُضعف عزم الولد! : پدر مُرد اما این حادثه‌ای نبود که اراده فرزند را سست نماید!
- (۴) كان للرجل مَصنع قد أقامه لصنْع الموائد الجديدة! : مرد کارخانه‌ای داشت که آن را برای ساخت مواد جدید برپا کرده بود!

۵۸- «آیا گمان می‌کنی که تو از نقره یا طلا آفریده شده‌ای؟»:

- (۱) أ تظنُّ أنّك قد خُلقت من الحديدِ أو الذهبِ!
- (۲) أ تظنُّ أنّك قد خُلقت من الفِضةِ أو الذهبِ!

- (۳) أ تزعمُ أنّك قد خُلقت من الفِضةِ أو الذهبِ!
- (۴) هل تزعمُ أنّك قد خُلقت من الحديدِ أو الذهبِ!

■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٥٩ - ٦٣) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

«على الإنسان أن ينصح أخاه في أموره؛ النصيحة في أمور الدين و الدنيا من أهم حقوق المسلم على المسلم. إنَّ النَّاصِحَ لِيَلْتَزِمَ بِالْأَخْلَاقِ فِي النَّصِيحَةِ، فَلَا يَكُنْ هَدْفُهُ مِنَ النَّصِيحَةِ الرِّبَاةَ أَوِ الشَّهْرَةَ أَوْ تَجْرِيحَ الْمَنْصُوحِ، النَّصِيحَةُ لَتَكُنْ بِأَسْلُوبٍ طَيِّبٍ لِيَنَ لِيَنَ حَتَّى يَتَأَثَّرَ بِهَا الْمَرْءُ، فَيَقْبَلُ النَّصِيحَةَ. مِنَ الْأَفْضَلِ أَنْ يَكُونَ الْمَنْصُوحُ مُنْفَرِدًا، لَا شَكَّ أَنَّ مِنْ نَصَحَ أَخَاهُ فِي الْعَلَانِيَةِ فَقَدْ شَانَهُ وَ مِنْ نَصَحَهُ سِرًّا فَقَدْ زَانَهُ!

يَجِبُ أَنْ يَكُونَ النَّاصِحُ عَالِمًا بِمَا يَنْصَحُ حَتَّى يُنْكَرَ أَوْ يَأْمُرَ عَلَى بَصِيرَةٍ. مِنْ أَخْلَاقِ النَّصِيحَةِ أَنْ يَعْمَلَ النَّاصِحُ بِالنَّصِيحَةِ قَبْلَ أَنْ يَنْصَحَ بِهَا غَيْرَهُ وَ أَنْ يَصْبِرَ النَّاصِحُ عَلَى الْأَذَى الَّذِي قَدْ يَتَعَرَّضُ لَهُ، فَقَدْ قَالَ لِقَمَانَ لِابْنِهِ وَ هُوَ يَعِظُهُ: ﴿ يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَ أْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ اصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ... ﴾ يَأْمُرُهُ بِالصَّبْرِ عَلَى مَا قَدْ يُصِيبُهُ مِنْ جَرَاءِ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ!

٥٩- عَيِّنِ الْخَطَأَ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) نَلْعَلُمْ أَنَّ النَّصِيحَةَ مِنْ حَقُوقِ إِخْوَتِنَا عَلَيْنَا!
(٢) مِنْ آدَابِ النَّصِيحَةِ أَنْ نَنْصَحَ بِمَا نَعْرِفُهُ جَيِّدًا!
(٣) إِنْ نَجْرَحَ الْمَنْصُوحَ بِكَلَامِنَا فَهُوَ يَقْبَلُ النَّصِيحَةَ!
(٤) عَلَى النَّاصِحِينَ أَنْ لَا يَأْمُرُوا النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ يَنْسُوا أَنْفُسَهُمْ!

٦٠- عَيِّنِ الصَّحِيحَ: نَصَحَ الْمَرْءَ بَيْنَ النَّاسِ .....

- (١) عَمَلٌ قَبِيحٌ لِأَنَّهُ لَيْسَ بِأَسْلُوبٍ طَيِّبٍ لِيَنَ!
(٢) قَدْ يَنْفَعُ الْمَرْءَ لِأَنَّ الْأَخْرِينَ سَيَأْمُرُونَ بِهِ أَيْضًا!
(٣) لَا يَنْفَعُ الْمَنْصُوحَ لِأَنَّهُ لَا يَسْمَعُهُ بِسَمْعِ الْبَاطِنِ!
(٤) لَيْسَ صَحِيحًا لِأَنَّهُ يُقَلِّلُ مِنْ مَنَزَلَتِهِ عِنْدَ الْأَخْرِينَ!

٦١- عَيِّنِ مَا لَا يَرْتَبِطُ بِمَفْهُومِ النَّصِّ:

- (١) يَا طَبِيبُ! طَبِّ لِنَفْسِكَ!
(٢) ﴿أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ .. ﴾
(٣) إِذَا رَأَيْتَ مُنْكَرًا فَعَيِّرْهُ بِيَدِكَ أَوْ بِلِسَانِكَ!
(٤) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَ فُرَادَى .. ﴾

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٦٢ و ٦٣)

٦٢- «أهمّ»:

- (١) مفرد للمذكر - يدلّ على التفضيل / مجرور بحرف الجرّ «من»
- (٢) مذكر - اسم تفضيل (من مصدر له حرف زائد) / «من أهمّ»: جارّ و مجرور
- (٣) اسم - مفرد - للدلالة على التفضيل (حروفه الأصليّة: ه م م) / مجرور بحرف الجرّ
- (٤) اسم تفضيل؛ على وزن: «أفعل» (يُعادِل «ترين» في التّرجمة الفارسيّة) / مضاف؛ و «حقوق» مضاف إليه

٦٣- «يلتزم»:

- (١) فعل مضارع - يُعادِل المضارع الالتزاميّ في الفارسيّة - معلوم / فعل و الجملة فعليّة
- (٢) فعل - للغائب - حروفه الأصليّة: ل ز م؛ و له حرفان زائدان / فعل و الجملة فعليّة
- (٣) مضارع - للمفرد المذكر - اسم فاعله: مُلتزم - معلوم / فاعله: «النّاصح»؛ الجملة فعليّة
- (٤) له ثلاثة حروف أصليّة؛ ماضيه: «التزم» على وزن «افتعل»؛ و مصدره على وزن «افتعال» / فعل و فاعل

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٦٤ - ٧٠)

٦٤- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (١) إذا طَلَبْتَ أَنْ تَجَحَّ فِي عَمَلِكَ فَقُمْ بِهِ وَحِيداً وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ!
- (٢) الْمُقْتَدِرُ هُوَ الَّذِي يَعْفُو عَدُوَّهُ عِنْدَمَا يَكُونُ أَقْوَى مِنْهُ وَ هَذِهِ عَظَمَتُهُ!
- (٣) حَضَرَ الدَّلِيلُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ وَلَكِنَّ السِّيَّاحَ لَمْ يَحْضُرُوا!

(٤) السُّهُولُ هِيَ الْمَنَاطِقُ الْمُرْتَفَعَةُ الَّتِي هِيَ أَصْعَرُ مِنَ الْجِبَالِ!

٦٥- «دواؤکَ فیکَ و ما تُبْصِرُ / و داؤکَ مِنکَ و لا تَشْعُرُ» عینِ الأقرَبِ من المفهوم:

(١) الجَهْلُ داءٌ بلا دواء و الحُمقُ حُفرةٌ بلا عُمق! (٢) وَ تَشْتَكِي دَهْرَنَا و الذَّنْبُ لَيْسَ لَهُ!

(٣) إِنَّ دَاعِمَ الذَّنُوبِ و دواعِمُ الاستِغْفارِ! (٤) البَعِيدُ عَنِ العَيْنِ بَعِيدٌ عَنِ القَلْبِ!

٦٦- عینِ «لا» تَخْتَلِفُ فِي المَعْنَى و النُّوع:

(١) أَيُّهَا الإِخْوَانُ! لا مَظَاهِرَةَ أوثَقَ مِنَ المِشَاوِرَةِ!

(٢) هَوْلَاءُ الجُهَّالِ هُمُ الَّذِينَ لا مَعْرِفَةَ عِنْدَهُم بِالقِرَاءَةِ!

(٣) إِنَّمَا الشَّابُّ يَصِلُ إِلَى غَايَاتِهِ بِالأَمَلِ لا بِالغُرُورِ!

(٤) لا عَجَبَ أَنَّ أبنَاءَنَا يَشْعُرُونَ بِالوَحْدَةِ فِي البِلَادِ الأَجْنِبِيَّةِ!

٦٧- عینِ عبارة لَيْسَ فِيهَا ما يَبِينُ «الشكَّ أَوْ الظَّنَّ»:

(١) قد يَسْتَطِيعُ البَشَرُ يَوْمًا أَنْ يَدْرِكَ زَمَانَ الزَّلْزَالِ قَبْلَ حَدُوثِهِ!

(٢) كَأَنَّ الجِبَالَ أعمدةٌ تَثَبَّتِ السَّمَاءُ أَوْ كَطُرُقٍ تُوصِلُنَا إِلَيْهَا!

(٣) لَعَلَّ بَعْضَ العُلُومِ الَّتِي نَتَعَلَّمُهَا فِي المَدْرَسَةِ لافائدةٌ لَهَا!

(٤) كَأَنَّ رِضَى وَالديِّ يَكُونُ فِي ابْتِعَادِي عَنِ الرِّيَاضَةِ!

ایران توتنته
توتنته ای برای موفقیت

٦٨- عَيْنَ الْجَمَلَةِ الَّتِي قَدْ أَكَّدَتْ عَلَى كَلِّهَا:

(١) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ وَحَيَاءٍ وَ عِفَافٍ وَ أَدَبٍ!

(٢) أَ تَدْرِي أَنَّ إِبْرَاهِيمَ (ع) كَسَرَ الْأَصْنَامَ حَتَّى يُنْقِذَ قَوْمَهُ!

(٣) إِنْ تَفْعَلْ أَعْمَالَكَ بِعَجَلَةٍ لَا تَقْدِرُ أَنْ تَصَلَ إِلَى نَهَايَةِ جَيِّدَةٍ!

(٤) إِنَّ الْمُسْلِمِينَ يَنْصُرُونَ الضَّعْفَاءَ فِي أَكْثَرِ الْأَوْقَاتِ لِإِرْضَاؤِ اللَّهِ!

٦٩- عَيْنَ الْإِسْمِ الَّذِي يَكُونُ حَالًا:

(١) بَنَى الْفَرْدُ نَوْبِلَ مُخْتَبِرًا وَ لَكِنْ انْفَجَرَ عَلَى رَأْسِ أَخِيهِ الْأَصْغَرَ!

(٢) أَقْبَلَ رُؤْسَاءَ الشَّرَكَاتِ عَلَى شِرَاءِ الدَّيْنَامَيْتِ الَّذِي كَانَ خَطِيرًا!

(٣) الْمَتَفَرِّجُونَ يُشَجِّعُونَ فَرِيقَهُمُ الْفَائِزِ فَرِحِينَ فِي الْمَلْعَبِ!

(٤) يُسْتَفَادُ الدَّيْنَامَيْتِ فِي قَنَاةِ بِنْمَا بِمَقْدَارِ بَلْغِ أَرْبَعِينَ طَنًا!

٧٠- عَيْنَ الْحَالِ جَمَلَةٌ تَدُلُّ عَلَى الْإِسْتِمْرَارِ:

(١) رَأَيْتُ مُؤْمِنًا فِي مَسْجِدٍ لَا يَشْعُرُ بِالْيَأْسِ!

(٢) فِي الْغُرْفَةِ شَاهِدَتْ أَوْلَئِكَ الْمَوْظَّفِينَ مُجَدِّينَ فِي أَعْمَالِهِمْ!

(٣) رَأَيْتُ الطَّالِبَ الْمُؤَدَّبَ فِي السَّاحَةِ وَ هُوَ يَحْمِلُ مَحْفَظَةً جَمِيلَةً!

(٤) سَافَرْتُ إِلَى مَدِينَةٍ إِحْدَى صَدِيقَاتِي وَ هِيَ قَدْ وَصَفَتْهَا مِن قَبْلِ!

ایران توتنته
توتنته ای برای موفقیت

درس‌های ۱ تا ۶
صفحه‌های ۲ تا ۹۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

تاریخ (۳)

۷۱- کدام عبارت درباره خاوری شیرازی، مورخ مشهور دوره قاجار، صحیح است؟

- ۱) کتاب حقایق‌الخبار ناصری از آثار وی است و کتاب خود را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق‌گویی نوشته است.
- ۲) کتاب تاریخ ذوالقرنین از اوست و در نگارش خود به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان می‌داد.
- ۳) کتاب حقایق‌الخبار ناصری از آثار وی است و در نگارش خود به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان می‌داد.
- ۴) کتاب تاریخ ذوالقرنین از اوست و کتاب خود را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق‌گویی نوشته است.

۷۲- اولین روزنامه ایرانی توسط چه کسی و با چه عنوانی در تهران منتشر شد و به چه دلیل برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور، اقدام به نشر

روزنامه‌هایی به زبان فارسی می‌کردند؟

- ۱) امیرکبیر - وقایع اتفاقیه - نبود امکانات چاپ و نشر در ایران
- ۲) میرزا صالح شیرازی - کاغذ اخبار - ماهیت استبدادی حکومت قاجار
- ۳) امیرکبیر - دولت علیّه ایران - ماهیت استبدادی حکومت قاجار
- ۴) میرزا صالح شیرازی - کاغذ اخبار - نبود امکانات چاپ و نشر در ایران

۷۳- کدام‌یک از موارد زیر در ارتباط با نظام سیاسی ایران در عصر قاجار صحیح نیست؟

- ۱) قدرت و اختیارات شاه نامحدود بود.
- ۲) عالی‌ترین مقام بعد از شاه، صدراعظم بود که در این عصر امنیت جانی و مالی کافی نداشت.
- ۳) شاهان قاجار همواره برای اعمال قدرت مطلقه و استبدادی خود از ارتش ثابتی بهره می‌بردند.
- ۴) یکی از سیاست‌های شاهان قاجار برای استحکام سلطنت خود، برقراری پیوند ازدواج با خاندان‌های زمین‌دار و بزرگان محلی بود.

۷۴- چرا اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه در عهد قاجار چندان دوام نیامورد؟

- ۱) امتیاز کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران از انحصار کشور فرانسه خارج شد.
- ۲) ناپلئون تعهدات خود را در برابر ایران نقض کرد و با روسیه صلح کرد.
- ۳) سنگ‌اندازی‌های روس‌ها و انگلیسی‌ها و بی‌رغبتی فرانسه، ادامه رابطه را مختل کرد.
- ۴) حکومت ناپلئون بر فرانسه به سبب درگیری‌های مستمر با دولت‌های اروپایی از هم پاشید.

۷۵- وقوع چه عاملی در دوره قاجار، موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد؟

- ۱) جنگ جهانی اول
- ۲) پیروزی انقلاب روسیه
- ۳) جنگ داخلی آمریکا
- ۴) مهاجرت ارمنی‌ها به ایران

۷۶- کدام یک از موارد زیر از دلایل رونق تولید و صادرات فرش در دوران قاجاریه نبود؟

- (۱) تقاضای بازار جهانی - نقش‌های زیبای فرش ایرانی - ظرافت بافندگان ایرانی
- (۲) رکود صادرات ابریشم - کمبود طلا و نقره برای تأمین مالی واردات کالا - سرمایه‌گذاری خارجی
- (۳) ارزانی نیروی کار - فراوانی مواد نگارگری - سرمایه‌گذاری داخلی
- (۴) نقش‌های متنوع فرش ایرانی - ارزانی نیروی کار - آوازه قدیمی و بلند فرش ایرانی در جهان

۷۷- کدام یک از اشخاص زیر توسط محمدعلی شاه به قتل رسیدند؟

- (۱) میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل
- (۲) شیخ فضل‌الله نوری
- (۳) ملک‌المکلمین
- (۴) سید جمال‌الدین واعظ

۷۸- چرا شیخ فضل‌الله نوری از صف طرفداران نهضت مشروطه جدا شد؟

- (۱) مخالفت با استبداد محمدعلی شاه
- (۲) به توپ بسته شدن مجلس شورای ملی
- (۳) انحراف این نهضت از مسیر اولیّه
- (۴) به قدرت رسیدن افراد تندرو و افراطی

۷۹- کدام گزینه از مفاد پیمان منعقد شده با آلمان در کاخ ورسای پاریس بعد از جنگ جهانی اول نیست؟

- (۱) مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد.
- (۲) آلمانی‌ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت‌های متفق شدند.
- (۳) بخش‌هایی از خاک آلمان به فرانسه و لهستان واگذار گردید.
- (۴) آلمانی‌ها از داشتن تسلیحات نظامی منع شدند.

۸۰- گزینه درست درباره اشغال ایران در جنگ جهانی اول را انتخاب کنید.

- (۱) ناصر دیوان کازرونی در «نبرد جهاد» غیورانه با نیروهای بیگانه جنگید.
- (۲) دولت‌های اشغالگر روسیه و انگلیس در قرارداد ۱۹۱۹ ایران را به دو قسمت بین خودشان تقسیم کردند.
- (۳) بهانه انگلستان و روسیه برای حمله به ایران، حضور تعدادی از ماموران آلمان نازی در ایران بود.
- (۴) دولت موقت ملی در کرمانشاه تأسیس شد و به دنبال شکست سپاه عثمانی از اتفاق مثلث فروپاشید.

درس‌های ۱ تا ۳
صفحه‌های ۱ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

جغرافیا (۳)

۸۱- کدام گزینه تعریف دقیق‌تری برای حوزه نفوذ سکونتگاه است؟

- ۱) بیش‌ترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از سکونتگاه طی می‌کنند.
- ۲) به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه، کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا و خدمات و رفت‌وآمد وجود دارد.

۳) حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.

۴) محدوده جغرافیایی که جمعیت آن سکونتگاه در آن پراکنده‌اند.

۸۲- توضیح مقابل کدام مفهوم، نادرست ذکر شده است؟

- ۱) کلان‌شهر: معیار جهانی واحدی برای تشخیص کلان‌شهرها نداریم.
- ۲) مادرشهر: بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور است.
- ۳) منطقه ابرشهری: در امتداد راه‌های ارتباطی و حمل‌ونقل پدید آمده است.
- ۴) متروپل: در آن، حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر با حومه‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورد.

۸۳- کدام داده زیر در مقایسه شهر و روستا با یکدیگر نادرست است؟

- ۱) وابستگی اجتماعی ← شهر < روستا
- ۲) سرعت تغییرات اجتماعی ← شهر < روستا
- ۳) استحکام روابط خویشاوندی ← روستا < شهر
- ۴) همکاری میان اعضا ← روستا < شهر

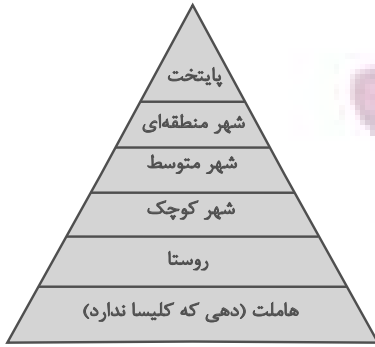
۸۴- توجه ویژه به مناطق روستایی پس از انقلاب با چه هدفی و توسط کدام نهاد صورت گرفت و کدام‌یک، از فعالیت‌های آن است؟

- ۱) تأمین مسکن محرومان - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - ایجاد شبکه‌های آب آشامیدنی
- ۲) تأمین مسکن محرومان - جهاد سازندگی - تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی
- ۳) محرومیت‌زدایی - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی
- ۴) محرومیت‌زدایی - جهاد سازندگی - ایجاد شبکه‌های آب آشامیدنی

۸۵- کدام گزینه در تعریف «شهر پایدار» جای نمی‌گیرد؟

- ۱) در نظر گرفتن فرهنگ و هویت شهروندان در طراحی و معماری شهرها
- ۲) عادلانه بودن نحوه برطرف‌شدن نیازهای ساکنان شهرها
- ۳) به حداقل رسیدن فعالیت‌های شهری که اثر نامطلوب بر محیط‌زیست دارند.

۴) تناسب در برطرف‌شدن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان شهرها

۸۶- براساس شکل سکونتگاهی مقابل نمی‌توان گفت ...

- (۱) با دور شدن از قاعدهٔ هرم، میزان و تنوع خدمات سکونتگاه‌ها افزایش می‌یابد.
- (۲) نوع عملکرد و جمعیت هر یک از سکونتگاه‌ها با دیگری تفاوت دارد.
- (۳) با نزدیک شدن به رأس هرم، جمعیت سکونتگاه‌ها افزایش می‌یابد.
- (۴) با فاصله گرفتن از قاعدهٔ هرم، وسعت حوزهٔ نفوذ سکونتگاه‌ها کاهش می‌یابد.

۸۷- کدام یک از عوامل زیر موجب گسترش و تحول صنعت حمل و نقل در نیم قرن اخیر شده است؟

- (۱) افزایش جمعیت - گسترش تجارت و اقتصاد جهانی - پیشرفت‌های علمی و فناوری
- (۲) اهمیت اقتصادی - اهمیت سیاسی و دفاعی - اهمیت اجتماعی آن
- (۳) افزایش تقاضا برای حمل و نقل - تامین امنیت حمل و نقل - کاهش هزینه‌ها
- (۴) اهمیت نظامی - اهمیت سیاسی و دفاعی - پیشرفت جوامع

۸۸- ساخت نخستین لوکوموتیوها در چه زمانی رخ داد و چه تأثیری بر حمل‌ونقل داشت؟

- (۱) اوایل قرن نوزدهم - حمل‌ونقل ریلی موجب حمل آسان‌تر بار در مسافت‌های نسبتاً طولانی شد.
- (۲) اوایل قرن نوزدهم - اختراع لوکوموتیو تحول عظیمی در حمل‌ونقل ریلی و آبی ایجاد کرد.
- (۳) اواخر قرن نوزدهم - حرکت قطارها در بین شهرهای انگلیس موجب شد تا این کشور به زادگاه قطار تبدیل شود.
- (۴) اواخر قرن نوزدهم - شبکه‌های جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاها ساخته شدند.

۸۹- ویژگی کشتی‌های «رو-رو» کدام است؟

- (۱) تعداد زیادی وسیلهٔ نقلیهٔ چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و خارج شوند.
- (۲) قابلیت قرار دادن کالاها در محفظه‌هایی خاص و آسان بودن انبارداری محموله‌ها
- (۳) امکان قرار دادن مواد فله‌ای در مخازن یا تانکرهای کشتی
- (۴) تفریحی بودن و دارای قابلیت حمل مسافران گردشگری برای مدتی محدود و مشخص

۹۰- در مقایسهٔ شیوه‌های مختلف حمل‌ونقل کدام گزینه دچار خطا شده است؟

- (۱) جاده‌ای ← مسافت: کم - هزینه: پایین - گنجایش: کم
- (۲) ریلی ← مسافت: نسبتاً طولانی - هزینه: متوسط - آلاینده‌گی: بالا
- (۳) آبی ← سرعت: کم - هزینه: بستگی دارد به نوع کشتی - گنجایش: بسیار بالا
- (۴) هوایی ← مسافت: طولانی - هزینه: بسیار هنگفت - گنجایش: کالاهای کم‌حجم

درس ۱ تا ۶
صفحه‌های ۵۱ تا ۵۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۹۱- کدام عبارت در مورد وجود و ماهیت صحیح است؟

- (۱) هر مفهومی که به ذهن متبادر می‌شود، مربوط به ماهیت اشیا است.
- (۲) در صورتی که وجود جزئی از ماهیت باشد، همه موجودات شبیه هم می‌شوند.
- (۳) وجود و ماهیت فقط در یک ساحت تفکیک‌پذیر هستند.
- (۴) وجود و ماهیت مفاهیمی هستند که فقط فلاسفه به آن‌ها فکر می‌کنند.

۹۲- در کدام گزینه محمول قضیه با موضوع رابطه ذاتی دارد؟

- (۱) شکل چهارضلعی، مربع است.
- (۲) مکعب، دارای وزن است.
- (۳) واجب‌الوجود بالذات، موجود است.
- (۴) هر دارای حیاتی، گیاه است.

۹۳- با توجه به بحث تقسیم وجود می‌توان گفت:

- (۱) امر واجب‌الوجود می‌تواند به وجود نیاید.
- (۲) امر ممکن‌الوجود نمی‌تواند سابقه وجودی نداشته باشد.
- (۳) رابطه امکانی در صدق و کذب اجتناب‌پذیر است.
- (۴) هر واجب‌الوجودی سابقاً ممکن‌الوجود بوده است.

۹۴- کدام گزینه مبین عبارت درستی است؟

- (۱) انسان نمی‌تواند ذاتاً واجب‌الغیر باشد.
- (۲) رابطه علیت رابطه‌ای مفهومی در ذهن است.
- (۳) در صورتی که علت ناقصه وجود پیدا کند، معلول حتماً وجود پیدا می‌کند.
- (۴) واقعیات در جهان از همه حیث، امکان ذاتی دارند.

۹۵- نقد هیوم به تجربه‌گرایان در مورد علیت چیست؟

- (۱) توالی پدیده‌ها از طریق حس درک نمی‌شود.
- (۲) علیت از طریق توالی پدیده‌ها اثبات نمی‌شود.
- (۳) علیت جزء اصول اولیه‌ای است که انسان آن را به‌طور فطری درک می‌کند.
- (۴) علیت از طریق حس و تجربه به‌طور مستقیم درک می‌شود.

۹۶- اینکه انتظار داریم میان هر شی و منشأ آن ارتباط و پیوستگی وجود داشته باشد، از نتایج اصل ... است که البته لازم است برای دریافت مصادیق آن

از ... استفاده کرد.

- (۱) علیت - علوم مختلف
(۲) علیت - تجربه
(۳) سنخیت - علوم مختلف
(۴) سنخیت - تجربه

۹۷- معنای اول اتفاق با انکار کدام یک از لوازم اصل علیت به دست می‌آید؟

- (۱) بداهت
(۲) سنخیت
(۳) رابطه علیت
(۴) وجوب بخشی علت و معلول

۹۸- هریک از کلیدواژه‌های زیر به ترتیب به بحث کدام فیلسوف در خداشناسی مربوط می‌شود؟

«کامل مطلق، نظریه بهره‌مندی، فقط ناظم و خالق، تقدم ذاتی علت بر معلول»

- (۱) ارسطو - افلاطون - هیوم - فارابی
(۲) افلاطون - ارسطو - هیوم - ابن‌سینا
(۳) ارسطو - افلاطون - کانت - ابن‌سینا
(۴) افلاطون - ارسطو - کانت - فارابی

۹۹- کانت با توسل به تمام موارد زیر به جز گزینه ... ، ضرورت وجود خدا را اثبات می‌نماید؟

- (۱) موجود غیرمادی و جاودانه
(۲) اراده و اختیار
(۳) دنیای ماورای دنیای مادی
(۴) وجود نظم در جهان

۱۰۰- با توجه به دیدگاه ابن‌سینا، کدام گزینه الزاماً از آثار عشق الهی نیست؟

- (۱) اشتیاق به خیر و کمالات
(۲) گریز از بدی‌ها
(۳) بقای ممکنات و مخلوقات
(۴) عبادت و اطاعت از خدا

ایران‌توتنه
توتنه ای برای موفقیت

کتاب‌های آیة انسان را

پیما نای تهرین کتید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir